

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Jana Passera, JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové, v právní věci ve věci navrhovatelky: **R. F.**, proti odpůrci: **Státní volební komise**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, o návrhu na vyslovení neplatnosti všech zvolených kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konaných ve dnech 25. a 26. října 2013, v řízení o kasační stížnosti navrhovatelky proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2013, č. j. 50 A 24/2013-7,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 4. 11. 2013 obdržel Krajský soud v Praze návrh, jímž se navrhovatelka (dále též „stěžovatelka“) domáhala vyslovení neplatnosti voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konaných ve dnech 25. a 26. října 2013, a to s odkazem na tvrzenou protiústavnost některých ustanovení aplikovaných volebních předpisů, nedostatečný prostor, který dostávají ve veřejnoprávních médiích k dispozici malé strany, a na tvrzené nekalé praktiky, jichž se měly v souvislosti s kandidaturou a v souvislosti s hlasováním dopustit strany TOP 09, popř. ODS.

Krajský soud v Praze dne 4. 11. 2013 návrh odmítl jako nepřipustný. V odůvodnění uvedl, že z ustanovení volebního zákona plyne, že řízení o volebních stížnostech ve věci voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR má probíhat před Nejvyšším správním soudem. Z ustanovení § 93 odst. 2 s. ř. s. navíc plyne, že ve věcech volebních soud v případě, že k řízení není věcně či místně příslušný, tento návrh nepostupuje soudu k vyřízení příslušnému podle obecné úpravy v § 7 odst. 4 a 5 s. ř. s., nýbrž s ohledem na krátkost procesních lhůt (srov. § 90 odst. 3 s. ř. s.) návrh bez dalšího odmítne jako nepřipustný. S ohledem na shora uvedené proto krajský soud návrh navrhovatelky odmítl

s tím, že navrhovatelku současně poučil o tom, že ve zbylé lhůtě může svou volební stížnost uplatnit u Nejvyššího správního soudu jako soudu věcně a místně příslušného.

Navrhovatelka (dále „stěžovatelka“) brojí kasační stížností proti shora označenému usnesení krajského soudu, kterým byl odmítnut její návrh na neplatnost voleb všech kandidátů v hl. m. Praze.

Stěžovatelka má za to, že krajský soud poté, co mu byl její návrh postoupen, pochybil, když se jím věcně nezabýval a pouze jej odmítl jako nepřipustný, protože byl podán soudu věcně a místně nepřipustnému. Podle stěžovatelky byl výklad krajského soudu ve vztahu k § 93 odst. 2 s. ř. s. chybný a znamená zcela neodůvodněný zásah do práva na ochranu základních občanských práv a svobod podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Podle ní měl krajský soud věc postoupit Nejvyššímu správnímu soudu, rovněž s přihlédnutím k tomu, že nemá zkušenosti v právních otázkách a usnesení jí bylo doručeno až 7. 11. 2013, takže už nemohla zákonnou lhůtu stihnout. Stěžovatelka dále uvedla, že podává návrh na spojení všech žalob, kterými se navrhovatelé domáhají vyslovení neplatnosti, a to s odkazem na tvrzenou protiústavnost některých ustanovení volebních předpisů, a také z důvodů ekonomických a praktických. Dále uvádí, že nesouhlasí s projednáním věci bez nařízení veřejného jednání. Taktéž žádá, aby byla vyrozuměna, který senát bude věc projednávat, aby se mohla procesně vyjádřit dle § 8 s. ř. s.

Třebaže stěžovatelka své podání nenazývá kasační stížností, z obsahu podání je zjevné, že jde o kasační stížnost proti citovanému rozhodnutí Krajského soudu v Praze. Nejvyšší správní soud nejprve zhodnotil splnění podmínek řízení o kasační stížnosti a v tomto směru vycházel především z ustanovení § 104 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost „*ve věcech volebních a ve věcech místního referenda*“ nepřipustná.

Jak Nejvyšší správní soud uvedl již v usnesení Vol 1/2006-32 ze dne 18. 4. 2006, „*Uvedené ustanovení je nutno vyložit v souladu se systematikou s. ř. s. i za použití gramatického a teleologického výkladu tak, že kasační stížnost je nepřipustná ve všech věcech upravených v dílu IV. hlavy II. s. ř. s., označeném jako „Soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního referenda“, tedy kromě jiného i v řízeních o ochraně ve věcech zániku mandátu upravených v § 91 s. ř. s. Všechna řízení upravená v dílu IV. hlavy II. s. ř. s. se totiž týkají voleb resp. místního referenda a jejich výsledků a jde v nich o ochranu subjektivních politických práv voličů, politických stran, kandidátů a zvolených členů zastupitelských orgánů a u všech těchto řízení měl zákonodárce za to, že je nutno, aby v nich bylo rozhodováno velmi rychle (i proto ve všech případech k rozhodnutí stanovil lhůty počítané ve dnech – viz § 88 odst. 3 s. ř. s., § 89 odst. 5 s. ř. s., § 90 odst. 3 s. ř. s., § 91 odst. 3 s. ř. s., § 91a odst. 3 s. ř. s.), takže dospěl k závěru, že není žádoucí u žádné z nich připustit opravný prostředek v podobě kasační stížnosti. Proto zákonodárce v ustanovení § 104 odst. 1 s. ř. s. při vymezení okruhu řízení, u nichž je kasační stížnost podle tohoto ustanovení nepřipustná, volil generelní odkaz na označení užívané v nadpise dílu IV. hlavy II. s. ř. s., neboť jeho záměrem bylo vyloučit tento opravný prostředek ve všech řízeních v tomto dílu upravených, a to jak proti rozhodnutím ve věci samé (meritorním), tak proti rozhodnutím (jako je tomu v případě stěžovatelky), jež končí řízení ve věci jinak než meritorně.“*

V případě soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního referenda se požadavek na sjednocování judikatury v podobě opravných prostředků a dvojinstančnosti řízení střetává s požadavkem na rychlost rozhodování v těchto věcech. Druhý z uvedených požadavků má v daném případě podle názoru Nejvyššího správního soudu přednost, a proto nelze považovat za protiústavní, pokud zákonodárce pro řízení ve věcech volebních přípustnost kasační stížnosti vyloučil.

Ze všech shora předešlených důvodů a s odkazem na citovanou judikaturu Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatelka podala v projednávané věci kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, kterým byl jako nepřipustný odmítnut její návrh v řízení o neplatnosti voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a tato kasační stížnost je proto nepřipustná, neboť byla podána ve věcech volebních. Proto ji Nejvyšší správní soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 104 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. odmítl. Samotným obsahem kasační stížnosti se za této situace Nejvyšší správní soud věcně nezabýval, neboť by tak mohl učinit pouze za splnění nutného vstupního předpokladu, že by kasační stížnost byla přípustná, tzn. procesně projednatelná.

Pouze *obiter dictum* Nejvyšší správní soud ke shora uvedenému dodává, že krajský soud postupoval zcela správně, když návrh stěžovatelky nepostoupil Nejvyššímu správnímu soudu a sám jej odmítl. Zákonodárce ve volebních věcech neustanovil klasický instanční systém jako v obecném správním soudnictví, ale s ohledem na nutnost rychlého rozhodování kompetence rozdělil: některé kompetence ve volebních věcech náleží krajským soudům, jiné - jako návrh na neplatnost voleb do Poslanecké sněmovny - svěřil výlučně Nejvyššímu správnímu soudu. Právě s ohledem na krátkost lhůt ve volebních věcech zároveň vyloučil spolupráci mezi soudy jako postoupení věci. Jak správně uvedl krajský soud, řízení o volebních stížnostech ve věci voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR má probíhat před Nejvyšším správním soudem. Z ustanovení § 93 odst. 2 s. ř. s., že ve věcech volebních soud v případě, že k řízení není věcně či místně příslušný, tento návrh nepostupuje soudu k vyřízení příslušnému podle obecné úpravy v § 7 odst. 4 a 5 s. ř. s., nýbrž s ohledem na krátkost procesních lhůt (srov. § 90 odst. 3 s. ř. s.) návrh bez dalšího odmítne jako nepřipustný. Krajský soud v Praze se s návrhem vypořádal ještě týž den, kdy mu návrh došel, a současně stěžovatelku přehledně poučil, jak dále postupovat. Lhůta k podání volební stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu nadto končila až v sobotu 9. 11. 2013 v 16.00.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. a § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 21. listopadu 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu